

Proces – verbal nr.13

al ședinței ordinare a Consiliului de Bazin Bâc din 27 noiembrie 2015

Satul Temeleuți, raionul Călărași. Casa de cultură

La ședință sunt prezenți:

Iosob Gheorghe (Consiliul raional Călărași), Andrei Raileanu (Consiliul raional Strășeni), Eudochia Tcaci (Centrul municipal Chișinău de Sănătate Publică), Eduard Ungureanu (Agenția de Dezvoltare Centru), Ion Bulmaga (Agenția Ecologică Chișinău), Ostapenco Vladimir (OT Chișinău a MEM), Nicolae Melnic (primăria or. Călărași), Coșeru Ina (Centrul Național de Mediu).

Sunt absenți:

Victor Gori, primarul com. Botnărești, r. Anenii Noi; Victor Diliraico (Consiliul raional Anenii Noi), Tozlovanu Sorin (Consiliul raional Ialoveni); Ilașcu Lidia (Direcția socio-ecologică, primăria mun. Chișinău), Alexandru Frunză (Agenția „Apele Moldovei”); Casian valentina (primarul or. Strășeni) Dumitru Drumea (Institutul de Ecologie și Geografie).

La ședință au participat:

Țurcanu Zinaida (primarul s. Temeleuți), Iuliana Cantaragiu, Mihai Mustea (Secretariatul Tehnic CBB), Mitrea Constantin, (Inspekția de Stat în construcții) , consilieri locali, profesori-în total 24 persoane.

Ordinea de zi a ședinței:

- 1. Cu privire la componența Consiliului de Bazin Bâc.**
- 2. Starea cursurilor de apă în Bazinul Hidrografic Bâc în urma condițiilor de seceta din anul curent și unele soluții de ameliorare.**
- 3. Cu privire la implementarea proiectelor privind eliberarea izvoarelor r. Bâc, construcției sistemelor de aprovizionare cu apă, canalizare și epurare a apelor uzate în s. Temeleuți, r. Călărași.**

Ședința a fost deschisă de dna **Ina Coșeru**, Președintele CNM, care a menționat că dl **Victor Gori**, președintele Comitetului subbazinal Bâc, lipsește de la ședință, aflându-se la un tratament medical, caz pentru care va modera ședința de astăzi. La ședință participă majoritatea membrilor Comitetului, primarul s. Temeleuți, dna Zinaida Țurcanu, consilieri raionali și locali, profesori și funcționari de la primărie. Agenda privind problemele propuse spre examinare a fost adusă la cunoștință și a solicitat opiniile pe marginea acesteia. Dat fiind faptul că la Temeleuți avem zăpadă, evident deplasarea la izvorul râului Bâc este contramandată.

Ordinea de zi a fost aprobată unanim.

1. S-a ascultat:

Informația: „**Cu privire la componența Consiliului de Bazin Bâc**”, prezentată de dl Mihai Mustea, menționând că, în urma alegerilor locale unii membri ai Comitetului subbazinal Bâc nu mai dețin funcțiile în cadrul instituțiilor reprezentate în acest comitet. Astfel, secretariatul a expediat demersuri în adresa Consiliilor raionale Călărași, Strășeni, Ialoveni și Anenii Noi pentru desemnarea reprezentanților acestor instituții în componența CBB. Ca rezultat, în componența CBB au fost desemnați domnii Andrei Raileanu (Consiliul raional Strășeni), astăzi prezent la ședință; Sorin Tozlovanu (Consiliul raional Ialoveni), lipsește pe motiv de boală. Consiliul raional Călărași la ședință este reprezentat de secretarul consiliului, dl Gheorghe Iosob. Consiliul raional Anenii Noi a confirmat candidatura dlui Victor Diliraico, membru al Comitetului, astăzi lipsește, motivația fiind antrenarea dlui în altă activitate de nivel raional. În continuare s-a propus de inclus în componența CBB persoanele menționate.

S-a votat : unanim

2. S-a ascultat:

Raportul “ **Starea cursurilor de apă în Bazinul Hidrografic Bâc în urma condițiilor de seceta din anul curent și unele soluții de ameliorare**”, prezentat de Domnul **Mihai Mustea**, manager programe politici de mediu, Centrul Național de Mediu, menționând că, aproximativ cu un an în urmă aici la Temeleuți, în acest lăcaș cultural, cu participarea a peste 20 de consilieri locali, funcționari ai primăriei, profesori s-a examinat activitatea Consiliului sătesc Temeleuți privind desfășurarea lucrărilor de

construcție a sistemelor de aprovizionare cu apă și sanitație a comunității. S-a mai discutat și despre amenajarea izvoarelor din teritoriul localității și alimentarea cu apă a râului Bâc. Comitetul subbazinal Bâc urmărește, prin acțiunile sale, aducerea apei în râul Bâc și afluenții lui, într-un volum, care i-ar da viață ecosistemelor acvatice și de o calitate suficientă pentru supravețuirea acestora. Și astăzi putem menționa că datorită eforturilor comune ale autorității publice locale și CBB la Temeleuți avem 3 izvoare amenajate, care alimentează direct râul Bâc. De asemenea sunt eliberate izvoarele râului Bâc, fiind conectate în rețeaua de aprovizionare cu apă izvoarele de pe dealul Bălăbănești, apa cărora curgea în subteran. Dar despre aceste lucruri va vorbi dna Zinaida Țurcanu, primarul s. Temeleuți. În continuare s-a trecut în revistă, cadrul legal privind managementul apelor, care după cum s-a menționat în majoritatea cazurilor nu se respectă, îndeosebi, când este vorba de modul de folosire a apelor izvoarelor, gospodărire/gestionare a bazinelor de apă, evidența consumului de apă, plata pentru consum, cadastrul apelor, prezentarea rapoartelor statistice și altele. S-a menționat că starea cursurilor de apă (volum și calitate) depinde de mai mulți factori, cum ar fi precipitațiile (zăpada, apele meteorice), modul de folosire a izvoarelor și bazinelor de apă. În temeiul informației prezentate în raportul Serviciului Hidrometeorologic de Stat, s-a demonstrat gradul de influență a acestor factori la scurgerile cursului râului Bâc pe parcursul anului 2014. Având în vedere seceta din anul curent situația este și mai tristă. Aceasta a demonstrat pozele efectuate curent în aval și amonte de podul ce unește or. Strășeni cu s. Negrești. În consecință au fost evidențiate unele soluții de reabilitare a cursurilor de apă din bazinul hidrografic Bâc și nu numai, deoarece situația este analogică și în alte subbazine hidrografice din țară. Pentru aceasta este necesar de a elabora un act normativ privind modul de gestionare și folosire a apelor izvoarelor; de a elabora un act normativ privind condițiile și modul de gospodărire, precum și de folosire a apelor bazinelor acvatice în contextul Legii apelor nr.272/2011, pusă în aplicare la 26 octombrie 2013, art.4; promovarea inițiativei CBB, susținută de Consiliile raionale Călărași și Strășeni „+3 izvoare amenajate pe an”. Prezentarea se anexează.

4. S-a ascultat:

Informația “ **Cu privire la implementarea proiectelor privind eliberarea izvoarelor**

r. Bâc, construcției sistemelor de aprovizionare cu apă, canalizare și epurare a apelor uzate în s. Temeleuți, r. Călărași” prezentată de doamna Zinaida Țurcanu, primarul satului Temeleuți, raionul Călărași. Doamna primar a menționat că astăzi în incinta Primăriei Temeleuți s-a convocat o ședință cu conducerea Agenției pentru Dezvoltare Regională Centru, antreprenorul „Tvarita-Transgaz” SRL, responsabilul tehnic, managerul de proiect, la care s-a pus în discuție realizarea proiectului privind aprovizionarea cu apă a localității. În prezent, proiectul se află la recepția de terminare a lucrărilor, este întocmit actul de predare- primire a apeductului și emisă factura fiscală cu costul apeductului în suma de 4 426 161.44 lei.

Odată cu recepția finală vom avea apă în sistem, din care se vor alimenta 280 gospodării, 8 agenți economici, instituțiile publice din localitate. A fost creată întreprinderea comunală „Aprosalem” director dl Parfenii Ion. Sunt angajate 2 persoane, 2 operatori urmează a fi

angajați. La consiliul local Temeleuți vor fi aprobate tarifele pentru serviciul public de alimentare cu apă și se vor încheia contracte cu consumatorii existenți. La moment apa este livrată gratuit din motivul că nu are loc recepția finală și nu este transmisă de către consiliul local Temeleuți gospodăriilor comunale „Aprosalem”.

Sunt contorizate toate 280 gospodării și agenții economici. După aprobarea tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, contoarele vor fi sigilate și respectiv încheiate contractele cu consumatorii. Autoritățile din Temeleuți s-au adresat printr-un demers la ANRE în urma caruia am primit metodologia de calcul a tarifelor și procedura legală de aprobare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă.

La data de 8 decembrie 2015 vom discuta subiectul privind aprobarea tarifelor. Izvoarele râului Bâc sunt eliberate de la conducta veche. Urma să mergem încolo, dar timpul de afară nu ne permite. În final, vreau să menționez că s-a efectuat un volum mare de lucrări cu implicarea locuitorilor, gimnaziului din localitate, agenților economici, astfel cei din Temeleuți dispun de un sistem modern de aprovizionare cu apă. Important este însă durabilitatea acestui proiect, achitarea taxelor, necesare pentru întreținere, exploatare și extindere. Obiectul trebuie să aibă stăpîn și corect gestionat. Care este situația la capitolul Canalizare? Suntem la etapa a VII-a la construcția rețelei de canalizare și a stației de epurare a apelor uzate în valoare de 2 mln. lei, care va permite conectarea la sistem a gimnaziului și a grădiniței de copii. Conform proiectului, 13 km din rețea sunt construite, urmează de construit 2 stații de pompare și aproximativ încă 3 km de rețea. Capacitatea stației de epurare este de 240 m³/diurnă.

De menționat că, în cadrul proiectului „Eliberarea izvoarelor râului Bâc”, au derulat paralel construcția apeductului și a sistemului de canalizare.

La sistemul de canalizare nu este conectat nici un consumator. Costul proiectului a rețelei de canalizare și a stației de epurare a apelor uzate constituie 9 448 944,94 lei suma dintre care au fost valorificați până în prezent 6 500 000 lei.

Au luat cuvînt:

Domnul **Eduard Ungureanu**, directorul interimar ADR Centru, care a menționat că apa consumată de populația s. Temeleuți este foarte bună, puține localități au așa posibilități. Aceasta este o bogăție pe care trebuie s-o apreciați. Condiția principală acum este- construcția rețelelor de canalizare și stației de epurare, misiune pentru finanțare ce-i aparține Ministerului Mediului. Cu apa am venit mai repede. Important este că satul va avea apă bună de calitate și canalizare. Mulți nu vor dori să se conecteze la rețelele de canalizare. Dar pentru a funcționa stația de epurare este nevoie de un anumit volum de ape uzate, transmise la stație. În caz contrar, peste o durată de timp stația nu va avea o funcționalitate eficientă. Odată ce s-a construit apeduct nu ezitați să vă conectați la sistemul de canalizare. Apele neepurate ajung direct în râul Bâc, iar mai apoi la Nistru. Apa din fîntînile de mină de folosit pentru irigarea mică a grădinelor, iar apa din izvoare –pentru consum potabil.

Doamna **Iuliana Cantaragiu**, expert Centrul Național de Mediu, a menționat că apa poluată ajunge în Bâc, tot de la dvs. Trebuie să vă conectați la rețelele de canalizare. Să nu aruncați peste gard deșeurile, răul tot la noi se întoarce.

Doamna **Zinaida Țurcanu**, primarul s. Temeleuți, a menționat că apa și canalizarea este un proiect comun și care se va realiza în final. Canalizarea și construcția stației de epurare pentru sat este ca contribuție la proiectul finanțat de ADR Centru.

Domnul **Eduard Ungureanu**, directorul interimar ADR Centru, a menționat că ADR Centru a finanțat din acest proiect de 10 mln. lei construcția apeductului, partea a doua ce ține de canalizare și stația de epurare de 5 mln lei – revine Fondului Ecologic Național.

Domnul **Constantin David**, fostul primar, consilier raional menționează că s-a executat ideea având mare noroc localitatea. N-am avut bani pentru elaborarea proiectului tehnic, oricum am reușit. L-am coordonat și avizat în mod operativ. Din cele 95 de proiecte depuse au fost selectate doar 5, printre care și noi. Am înaintat cererea la ADR Centru în ultimul moment. Paralel s-a depus cererea și la FEN. Avem apă, ne vom conecta și la rețelele de canalizare. Dumnealui a subliniat și aportul Comitetului subbazinal Bâc în soluționarea problemelor abordate, prezența Comitetului și ședința de astăzi, anume la Temeleuți, demonstrează aceasta.

Domnul **Ion Bulmaga**, Agenția Ecologică Chișinău, a menționat că problema conectării la sistemul de canalizare poate fi soluționată prin contractul cu consumatorii de apă din comunitate.

S-a hotărât:

1. A lua act de raportul prezentat de dl Mihai Mustea și informația prezentată de dna Zinaida Țurcanu .
2. De a propune Ministerului Mediului să elaboreze și să promoveze un act normativ (Regulament) privind modul de gestionare și folosire a apelor izvoarelor ca surse de alimentare cu apă a populației pentru consum potabil și alte necesități casnice, alimentarea cursurilor de apă, în condițiile Legii apelor.
3. De a propune Ministerului Mediului să elaboreze un act normativ (Regulament, Reguli) privind condițiile, modul de construcție (pe curs, alăturat), gospodărire, și folosire a apei bazinelor acvatice în condițiile Legii Apelor, art.4.
4. De a propune Consiliilor raionale din bazin să promoveze inițiativa CBB și susținută de CR Călărași și Strășeni „+3 izvoare amenajate pe an”.
5. A expedia procesul-verbal Ministerului Mediului, Agenției "Apele Moldovei", Districtului de Bazin Nistru, Consiliilor raionale, situate în Bazin, Inspectoratului Ecologic de Stat.

6. De a solicita ca Ministerul Mediului să informeze CBB despre măsurile întreprinse în vederea soluționării chestiunilor abordate în condițiile legii cu privire la petiționare, nr.190 din 19.07.1994.

S-a votat: unanim

Președinte:

Ina Coșeru

Secretar:

Mihai Mustea